

СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ ТА КИТАЮ

Гук О.В., доцент, кандидат економічних наук

Національний технічний університет України «Київський Політехнічний інститут»

Анотація. Розглянуто соціально-економічний розвиток, внутрішній потенціал, природні можливості та національні інтереси України в умовах нестабільності зовнішнього середовища та історичний розвиток Китаю. Автором проведено аналіз ролі сучасного співробітництва України з Китайською Народною Республікою в контексті розвитку вітчизняної економіки, проаналізовано основні сфери співпраці; досліджено місце України в політиці Китаю; визначено пріоритетні напрями співробітництва двох країн; проаналізовано вигідність та перспективи такої співпраці в рамках укладення угоди про торговельно-економічне співробітництво.

Основними напрямами розвитку двохсторонньої співпраці між Україною та Китайською Народною Республікою визначено: встановлення діалогу між країнами; інвестування в агропромисловий комплекс; створення спільних підприємств в хімічній, металургійній та машинобудівній та авіабудівній промисловості, сонячній енергетиці; розвиток науково-технічної сфери; розвиток україно-китайських наукових фундаментальних досліджень і науково-технічної співпраці в сфері космонавтики, сільського господарства і військово-промислового комплексу; створення двосторонніх інноваційних ІТ технопарків; інвестування в інфраструктурні проекти; розвиток зовнішньоекономічної діяльності в напрямку будівництва «Економічного поясу «Шовкового шляху».

Визначено перспективи розвитку співпраці між Україною та Китайською Народною Республікою в контексті встановлення економічних взаємозв'язків; поглиблення торгівельно-економічної співпраці; підготовки та реалізації інвестиційних проектів; подолання внутрішніх економічних та політичних проблем. Автором запропоновано стратегічні напрями реалізації такого співробітництва між двома державами.

Ключові слова: торговельно-економічне співробітництво, двостороння співпраця, економічні взаємозв'язки.

Аннотация. Рассмотрены социально-экономическое развитие, внутренний потенциал, природные возможности и национальные интересы Украины в условиях нестабильности внешней среды и историческое развитие Китая. Автором проведен анализ роли современного сотрудничества Украины с Китайской Народной Республикой в контексте развития отечественной экономики, проанализированы основные сферы сотрудничества; исследовано место Украины в политике Китая; определены приоритетные направления сотрудничества двух стран; проанализированы выгодность и перспективы такого сотрудничества в рамках заключения соглашения о торгово-экономическом сотрудничестве.

Основными направлениями развития двустороннего сотрудничества между Украиной и Китайской Народной Республикой определены: установление диалога между странами; инвестирование в агропромышленный комплекс; создание совместных предприятий в химической, металлургической и машиностроительной и авиационной промышленности, солнечной энергетике; развитие научно-технической сферы; развитие украино-китайских научных фундаментальных исследований и научно-технического сотрудничества в области космонавтики, сельского хозяйства и военно-промышленного комплекса; создание двусторонних инновационных ИТ технопарков; инвестирование в инфраструктурные проекты; развитие внешнеэкономической деятельности в направлении строительства «Экономического пояса» Шелкового пути».

Определены перспективы развития сотрудничества между Украиной и Китайской Народной Республикой в контексте установления экономических взаимосвязей; углубление торгово-экономического сотрудничества; подготовки и реализации инвестиционных проектов; преодоления внутренних экономических и политических проблем. Автором предложены стратегические направления реализации такого сотрудничества между двумя государствами.

Ключевые слова: торгово-экономическое сотрудничество, двухстороннее сотрудничество, экономические взаимосвязи.

Abstract. In these deals consideration with socio-economic development, internal capacity, natural features and national interests of Ukraine in an unstable environment and historical development of China. The author analyzes the role of modern Ukraine's cooperation with China in the context of the domestic economy, analyses the main areas of cooperation; studied Ukraine's place in the politics of China; defined priority directions of cooperation between the two countries; analysed the profitability and prospects of such cooperation in the framework agreement on trade and economic cooperation.

The main areas of bilateral cooperation between Ukraine and the People's Republic defined: to establish a dialogue between countries; investment in agriculture; joint ventures in the chemical, metallurgical and machine-building and aircraft building industry, solar energy; the development of scientific and technical sphere; the development of Ukraine-China scientific basic research and scientific and technical cooperation in the field of space exploration, agriculture and the military-industrial complex; bilateral creating innovative IT technology parks; investment in infrastructure projects; development of foreign economic activity towards the construction of "Economic Zone" Silk Road".

The prospects of cooperation between Ukraine and the People's Republic of China in the context of establishing economic relationships; deepening trade and economic cooperation; preparation and implementation of investment projects; overcoming internal economic and political problems. The author suggested the implementation of the strategic directions of cooperation between the two countries.

Key words: trade and economic cooperation, bidirectional cooperation and economic relationships.

Постановка проблеми. Одна із найстаріших цивілізацій – Китай свій культурно-історичний спадок адаптує на теренах інших країн. Його стрімкий економічний розвиток має вплив на світову економіку та економіку України зокрема.

В період незалежності України співпраця між цими двома країнами набула міждержавних масштабів в рамках здійснення культурно-мистецьких заходів та укладання угод. [1]. Багаторічний досвід Китаю дозволить зміцнити економіку України, використовуючи власний потенціал та природні можливості. З урахуванням вищевикладеного, небезпідставно відзначається необхідність дослідження даної проблематики.

Аналіз останніх досліджень. Проблематику досліджень китайсько-українського співробітництва досліджували вітчизняні вчені, зокрема: Л.О. Гайдуков, В. Гейць, А. Гончарук, В.О. Кікченко, Д.Г. Лук'яненко, Т.В. Орлова. Попри численність публікацій, присвячених дослідженню історичного та економічного розвитку України та Китаю, механізм регулювання відносин, які виникають між ними, обґрунтований недостатньо. Зважаючи на високий інтелектуальний потенціал України, можливість формування двосторонніх партнерських стосунків і механізму їх регулювання є необхідними та актуальними питаннями, що й обумовило вибір теми дослідження.

Мета і методика дослідження. Для виконання поставлених завдань у тезах використано такі загальні та спеціальні методи наукового пізнання: теоретичного порівняння і узагальнення (при порівнянні історичного досвіду України та Китаю); абстрактно-логічний (для формулювання основних положень, висновків та пропозицій).

Результати досліджень. Китай – країна з унікальним історичним розвитком, що кардинально відрізняється від західної культури. Стрімкий економічний розвиток, жорстка зовнішня політика, багаторічні традиції створюють перспективи для економічного розвитку країни.

Діяльність українських підприємств значною мірою піддається негативному впливу зовнішнього середовища, що призводить до низки дестабілізуючих факторів, ускладнення економічних, соціальних, екологічних, політичних конфліктів.

Україні доцільно адаптувати досвід Китаю в напрямку зростання ВВП, який займає 3 місце в світі по його обсягу, перше місце – по величині золотовалютних резервів та має можливості інвестувати в проекти закордонних країн, які в перспективі приносять великі прибутки [5].

Між Україною та Китаєм в 1992 році було укладено угоду про торговельно-економічне співробітництво, основною метою якої є створювати сприятливі умови для стягнення мита з експортних та імпорتنих товарів, податків та інших внутрішніх зборів. В 2014 році китайський імпортував: механічне обладнання, машини, устаткування та механізми, текстиль та текстильні вироби, недорогоцінні метали та вироби з них, полімерні матеріали, пластмаси та каучук. Україна в 2014 році експортувала в Китай мінеральні продукти: жири і олії тваринного або рослинного походження; продукти рослинного походження, деревина та вироби з неї, механічне обладнання,

машини, устаткування та механізми, недорогоцінні метали та вироби з них. За півріччя 2015 року товарообіг між Україною та Китаєм зменшився на 21,5% [6].

Співпраця між Україною та Китаєм відбувається в різних напрямках:

- 1) Налагодження дружніх сусідських відносин між країнами;
- 2) Інвестування в агропромисловий комплекс.
- 3) Побудови елеваторів біля Одеського припортового заводу, інвестування в розвиток спільних підприємств по виробництву зерна, кукурудзи та меду.
- 4) Створення спільних підприємств в хімічній, металургійній, машинобудівній та авіабудівній промисловості на умовах надання гарних умов ведення бізнесу, дешевої робочої сили, території.
- 5) Розвиток відновлюваних та альтернативних джерел енергії, оскільки це надзвичайно важливо для України в сучасних складних економічних та політичних умовах.
- 6) Розвиток науково-технічної сфери, сприяння роботі україно-китайських учених в напрямку фундаментальних досліджень і науково-технічного співробітництва в сферах космонавтики, сільського господарства і військово-промислового комплексу.
- 7) Створення двосторонніх інноваційних ІТ технопарків для зменшення відтоку українських фахівців за кордон, створення спільних лабораторій для реалізації перспективних бізнес-проектів.
- 8) Створення моделі інвестування в інфраструктурні проекти (метро, дороги) [7].
- 9) Встановлення двосторонніх економічних взаємозв'язків.
- 10) Будівництво «економічного поясу Шовкового шляху». Позитивним ефектом від такої кооперації може стати збільшення збору зерна та розвиток сільськогосподарської сфери.

Сформуємо пріоритети стратегічного розвитку України у торговельно-економічних відносинах з Китаєм: 1) перерозподіл структури українського експорту та відновлення обсягів товарообігу за рахунок збільшення вітчизняного експорту 2) інвестування Китаю в розвиток української економіки та створення позитивного іміджу держави й активізації економічно-інвестиційної співпраці.

Висновки та пропозиції. Таким чином, можемо зробити висновок, що трансформація національної економіки України потребує нових підходів до регулювання процесів створення, накопичення та впровадження міжнародного досвіду. Проблеми економічного розвитку в Україні потребують нагального вирішення. В зв'язку з цим, інвестування Китаю в економіку України створить позитивний ефект і сприятиме розвитку двосторонніх взаємовигідних відносин. Тому першочерговими завданнями для України є: залучення інвестицій в реальний сектор економіки, інтенсифікація співпраці на міждержавному рівні; поглиблення торгівельно-економічної співпраці, реалізація інфраструктурних та енергетичних проектів. Таке двостороннє партнерство стане запорукою успіху і вдалого вирішення внутрішніх економічних та політичних проблем.

Список використаних джерел

1. Kiktenko B.O. (2008). Teoretichni visnovki th pidsumki project "Science in th tsivilizatsiya Kitai." [Shidny's World], No. 3, pp. 137-166.
2. Honcharyk A. (2008). UKRAINE-China nerealizovani mozhlivosti that nevtracheni Vista [Politika i hour], No. 2, pp. 24-28.
3. Gaydukov L.O. (2009). Ukraïnsko-kitayski vidnosini: Istoria, sogođennya, Prospects, [Politika i hour], No. 7, pp. 78-81.
4. Orlova T.V. (2012). Vsesvitnya Istoria. Istoria tsivilizatsiy, Znannya, Kiev, 446 p.
5. Journal correspondent of. net. Ukraine and China signed an agreement on economic and technological cooperation, available at: <http://korrespondent.net/ukraine/3471911-ukrayna-y-kytai-podpysaly-sohlashenye-o-tekhnyko-ekonomycheskom-sotrudnychestve>.
6. The Embassy of Ukraine in Kitayskiy narodniy respublitsi that in Mongolii. Torgovelnno-ekonomichne spivrobitnistvo mizh With Ukraine that Kitaem, available at: <http://china.mfa.gov.ua/ua/ukraine-cn/trade>.
7. Ukraine and China. From the "breadbasket" to strategic cooperation, available at: <http://www.theinsider.ua/business/55cde23d9d829//>